

Η ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2017

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΕΩΡΙΑΣ

- ▶ Η ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ
- ▶ ΣΥΝΟΧΗ & ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ
- ▶ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ
- ▶ ΣΥΝΤΑΞΗ
- ▶ ΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ
- ▶ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
- ▶ ΤΡΟΠΟΙ & ΜΕΣΑ ΠΕΙΘΟΥΣ
- ▶ ΕΙΔΗ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΩΝ
- ▶ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΣ
- ▶ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ
- ▶ Η ΠΕΙΘΩ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΛΟΓΟ
- ▶ Η ΠΕΙΘΩ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΛΟΓΟ
- ▶ Η ΠΕΙΘΩ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΛΟΓΟ
- ▶ ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ
- ▶ Ο ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ
- ▶ ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ
- ▶ ΠΛΑΓΙΟΤΙΤΛΟΙ
- ▶ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

- ▶ [1η Ενότητα](#)
- ▶ [2η Ενότητα](#)
- ▶ [3η Ενότητα](#)
- ▶ [4η Ενότητα](#)
- ▶ [5η Ενότητα](#)
- ▶ [6η Ενότητα](#)
- ▶ [7η Ενότητα](#)
- ▶ [8η Ενότητα](#)
- ▶ [9η Ενότητα](#)
- ▶ [10η Ενότητα](#)
- ▶ [11η Ενότητα](#)
- ▶ [12η Ενότητα](#)
- ▶ [13η Ενότητα](#)
- ▶ [14η Ενότητα](#)
- ▶ [15η Ενότητα](#)
- ▶ [16η Ενότητα](#)
- ▶ [17η Ενότητα](#)
- ▶ [18η Ενότητα](#)
- ▶ [19η Ενότητα](#)
- ▶ [20ή Ενότητα](#)

ΤΥΠΟΙ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΕΩΡΙΑΣ

Η ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ

ΔΟΜΙΚΑ ΜΕΡΗ	ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Θεματική πρόταση	Ορισμός
Λεπτομέρειες	Διαίρεση
Κατακλείδα	Σύγκριση - αντίθεση
	Αναλογία
	Αιτιολόγηση
	Αίτιο - αποτέλεσμα
	Παραδείγματα

Να βρείτε δύο τρόπους ανάπτυξης της τρίτης παραγράφου του κειμένου και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές στο κείμενο. (2016 - Ημερήσιο)

- ▶ Μπορούμε να διακρίνουμε τρία είδη φιλικών σχέσεων, κατά τον Αριστοτέλη: «διά το χρήσιμον», «δί' ηδονήν», «διά το αγαθόν». Στην πρώτη περίπτωση, συνδεόμαστε μ' έναν άνθρωπο, επειδή ο ένας μας είναι στον άλλο χρήσιμος (για τις υποθέσεις, τις ανάγκες, τη σταδιοδρομία, τις πολιτικές φιλοδοξίες μας κ.τ.λ.). Στη δεύτερη, διατηρούμε στενές σχέσεις μαζί του, επειδή μας προξενεί ευχαρίστηση (είναι διασκεδαστικός, έξυπνος συνομιλητής, επιδέξιος συμπαίκτης κ.τ.λ.). Και στις δύο περιπτώσεις, «αγαπούμε» τον άλλο κι εκείνος μας «αγαπά» όχι για την ανθρώπινη ποιότητά μας, επειδή, δηλαδή, είμαι εγώ αυτός που είμαι και είναι εκείνος αυτός που είναι (κατά το σώμα και την ψυχή, το ήθος, το πνεύμα), αλλά επειδή κάτι άλλο περιμένουμε απ' αυτόν και αυτός από εμάς, ένα κέρδος (υλικό ή ηθικό) ή μίαν απόλαυση (την τέρψη της ευχάριστης συναναστροφής).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- ▶ Η τρίτη παράγραφος αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων (ζητούνται δύο από τις τρεις):
 - ▶ Διαίρεση: ο συγγραφέας αναφέρει τα δύο πρώτα είδη της φιλίας, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη («Μπορούμε να διακρίνουμε τρία είδη φιλικών σχέσεων» - «Στην πρώτη περίπτωση ...» - «Στη δεύτερη...»).
 - ▶ Αιτιολόγηση: ο συγγραφέας εξηγεί γιατί αγαπούμε τον φίλο μας σε αυτά τα είδη φιλίας («Και στις δύο περιπτώσεις, αγαπούμε τον άλλο κι εκείνος μας αγαπά όχι [...] επειδή [...], αλλά επειδή»).
 - ▶ Παραδείγματα: ο συγγραφέας τεκμηριώνει την έννοια της «χρησιμότητας» («για τις υποθέσεις, τις ανάγκες, τη σταδιοδρομία, τις πολιτικές φιλοδοξίες μας κτλ.»).

<u>2000 (Ημερήσιο)</u>	<u>2008 (Εσπερινό Επ.)</u>
<u>2003 (Εσπερινό Επ.)</u>	<u>2009 (Εσπερινό)</u>
<u>2003 (Ομογενείς)</u>	<u>2010 (Ημερήσιο)</u>
<u>2004 (Ημερήσιο)</u>	<u>2010 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2004 (Εσπερινό)</u>	<u>2010 (Εσπερινό Επ.)</u>
<u>2004 (Ομογενείς)</u>	<u>2010 (Εσπερινό)</u>
<u>2005 (Ημερήσιο)</u>	<u>2011 (Ημερήσιο)</u>
<u>2005 (Εσπερινό Επ.)</u>	<u>2011 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2006 (Εσπερινό)</u>	<u>2011 (Εσπερινό)</u>
<u>2006 (Εσπερινό Επ.)</u>	<u>2011 (Εσπερινό Επ.)</u>
<u>2007 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2011 (Ομογενείς)</u>
<u>2007 (Εσπερινό)</u>	<u>2012 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2007 (Ομογενείς)</u>	<u>2012 (Ομογενείς)</u>
<u>2008 (Εσπερινό)</u>	<u>2013 (Ημερήσιο)</u>

2013 (Ημερήσιο Επ.)	2013 (Ομογενείς)
2014 (Ημερήσιο)	2014 (Ημερήσιο Επ.)
2015 (ημερήσιο)	2015 (Επαναληπτικές)
2015 (Ομογενείς)	2016 (Ημερήσιο)
2016 (Επαναληπτικές)	2016 (Ομογενείς)

**ΣΥΝΟΧΗ &
ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ**

Σύζευξη / Προσθήκη	Όρος - Προϋπόθεση
Αντίθεση	Σκοπός
Διάζευξη	Χρονική ακολουθία
Αιτιολόγηση	Τοπική ακολουθία
Επεξήγηση	Αναλογία
Αποτέλεσμα	Παραδείγματα
Συμπέρασμα	...
Έμφαση / Τονισμός	

Ποια νοηματική σχέση εκφράζουν οι παρακάτω υπογραμμισμένες διαρθρωτικές λέξεις; (2016 - Ημερήσιο)

- ▶ Η φιλία, δώρο ακριβό και ευτύχημα σπάνιο, έχει πανάρχαιους τίτλους ευγένειας. [...] Άλλωστε, [...] και μόνο το γεγονός ότι, για να τονίσουμε την εκτίμηση και την εμπιστοσύνη μας προς τα πιο οικεία μας πρόσωπα, δηλώνουμε ότι τους θεωρούμε «φίλους», μαρτυρεί πόσο ψηλά η κοινή συνείδηση τοποθετεί τη φιλία.
- ▶ Τι είναι η φιλία; «Εύνοια», φυσικά, όπως λέγει ο Αριστοτέλης· να έχεις, δηλαδή, καλές διαθέσεις απέναντι σ' έναν άνθρωπο.
- ▶ όσο τρυφερές κι αν είναι οι σχέσεις μας με τα άψυχα, δεν λέγονται φιλία. Όταν αγαπούμε ένα άψυχο πράγμα, αυτό που αισθανόμαστε δεν είναι φιλία.
- ▶ η ομοιότητά μας με τον φίλο βρίσκεται στην ανθρώπινη αξία μας, στο υψηλό ποιόν της ανθρωπιάς μας. Η τέλεια, λοιπόν, φιλία είναι συνάντηση και δεσμός δύο προσώπων απάνω στον ίδιο ηθικό άξονα.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- ▶ Άλλωστε: προσθήκη (προστίθεται ένας παράγοντας που αποδεικνύει τη σημασία της φιλίας στη ζωή μας).
- ▶ δηλαδή: επεξήγηση (επεξηγείται η έννοια της «εύνοιας»).
- ▶ Όταν: (προ)ϋπόθεση (δηλώνεται το μη πραγματικό, που αποδεικνύει πως δεν υπάρχει φιλία με τα άψυχα).
- ▶ λοιπόν: συμπέρασμα (παρατίθεται το συμπέρασμα του συλλογισμού που αποδεικνύει πως η τέλεια φιλία γίνεται στη βάση της αρετής).

<u>2000 (Ημερήσιο)</u>	<u>2001 (Ημερήσιο)</u>
<u>2002 (Ομογενείς)</u>	<u>2005 (Εσπερινό)</u>
<u>2012 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2013 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2014 (Ημερήσιο)</u>	<u>2014 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2014 (Ομογενείς)</u>	<u>2015 (Ημερήσιο)</u>
<u>2015 (Ομογενείς)</u>	<u>2016 (Ημερήσιο)</u>
<u>2016 (Επαναληπτικές)</u>	<u>2016 (Ομογενείς)</u>

ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ

<p>ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ μεταφορά, ειρωνεία, ευθύς λόγος, ειδικοί όροι...</p>	<p>ΠΑΡΕΝΘΕΣΗ προσθήκη πληροφορίας, επεξήγηση</p>
<p>ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΟ γνήσιο, προτρεπτικό, ρητορικό (προβληματισμός αναγνώστη, ζωντάνια)</p>	<p>ΑΝΩ ΤΕΛΕΙΑ αντίθεση, αιτιολόγηση, επεξήγηση</p>
<p>ΔΙΠΛΗ ΤΕΛΕΙΑ ευθύς λόγος, απαρίθμηση</p>	<p>ΘΑΥΜΑΣΤΙΚΟ έκφραση συναισθήματος</p>
<p>ΑΠΟΣΙΩΠΗΤΙΚΑ ευκόλως εννοούμενο, άρρητο σχόλιο</p>	<p>ΕΝΩΤΙΚΟ σύνδεση λέξεων που αποτελούν μία έννοια</p>

Να αιτιολογήσετε τη χρήση των εισαγωγικών και της παρένθεσης στις παρακάτω περιπτώσεις της τρίτης παραγράφου. (2016 - Ημερήσιο)

- ▶ Μπορούμε να διακρίνουμε τρία είδη φιλικών σχέσεων, κατά τον Αριστοτέλη: «διὰ το χρήσιμον», «δι' ηδονήν», «διὰ το αγαθόν». Στην πρώτη περίπτωση, συνδεόμαστε μ' έναν άνθρωπο, επειδή ο ένας μας είναι στον άλλο χρήσιμος (για τις υποθέσεις, τις ανάγκες, τη σταδιοδρομία, τις πολιτικές φιλοδοξίες μας κ.τ.λ.). Στη δεύτερη, διατηρούμε στενές σχέσεις μαζί του, επειδή μας προξενεί ευχαρίστηση (είναι διασκεδαστικός, έξυπνος συνομιλητής, επιδέξιος συμπαίκτης κ.τ.λ.). Και στις δύο περιπτώσεις, «αγαπούμε» τον άλλο κι εκείνος μας «αγαπά» όχι για την ανθρώπινη ποιότητά μας, επειδή, δηλαδή, είμαι εγώ αυτός που είμαι και είναι εκείνος αυτός που είναι (κατά το σώμα και την ψυχή, το ήθος, το πνεύμα), αλλά επειδή κάτι άλλο περιμένουμε απ' αυτόν και αυτός από εμάς, ένα κέρδος (υλικό ή ηθικό) ή μίαν απόλαυση (την τέρψη της ευχάριστης συναναστροφής).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- ▶ «διά το χρήσιμον»: αυτούσια μεταφορά λόγων τρίτου προσώπου - ειδικός όρος του Αριστοτέλη.
- ▶ «αγαπά»: μεταφορά - ειρωνεία (η λέξη δε δηλώνει την πραγματική αγάπη, αφού πρόκειται για χρησιμοθηρική φιλία).
- ▶ (υλικό ή ηθικό): επεξηγείται η έννοια του κέρδους.

<u>2003 (Ημερήσιο)</u>	<u>2004 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2005 (Ομογενείς)</u>	<u>2006 (Ομογενείς)</u>
<u>2008 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2009 (Ομογενείς)</u>
<u>2011 (Ομογενείς)</u>	<u>2012 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2013 (Ημερήσιο)</u>	<u>2014 (Ομογενείς)</u>
<u>2015 (Ημερήσιο)</u>	<u>2015 (Ομογενείς)</u>
<u>2016 (Ημερήσιο)</u>	<u>2016 (Ομογενείς)</u>

ΣΥΝΤΑΞΗ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

έμφαση στο υποκείμενο -
φυσικότητα ύφους

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

έμφαση στη ρηματική φράση -
λόγιο ύφος

Στις υπογραμμισμένες προτάσεις του αποσπάσματος που σας δίνεται, να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική. Γιατί η συντάκτρια του κειμένου προτίμησε την παθητική σύνταξη; Ποια αλλαγή παρατηρείτε στο νόημα μετά τη μετατροπή της παθητικής σύνταξης σε ενεργητική; (2015 - Επαναληπτικές)

- ▶ «Αν θυμηθούμε το πώς προβάλλονται τα θέματα των αναπήρων από τις ειδήσεις και τις εφημερίδες, θα αντιληφθούμε το πώς αναπαράγονται και τα φαινόμενα περιθωριοποίησης και στιγματισμού».

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- ▶ Τροπή: «το πώς προβάλλουν οι ειδήσεις και οι εφημερίδες τα θέματα των αναπήρων» - «πώς αναπαράγουν (οι ειδήσεις και οι εφημερίδες) τα φαινόμενα περιθωριοποίησης και στιγματισμού».
- ▶ Δικαιολόγηση: η συντάκτρια του κειμένου επέλεξε την παθητική σύνταξη, για να δώσει έμφαση στην πράξη (το γεγονός της άνισης προβολής των θεμάτων των αναπήρων και της αναπαραγωγής των στερεοτύπων) και όχι του υποκειμένου (των ΜΜΕ, που είναι υπεύθυνοι γι' αυτά), όπως συμβαίνει με την ενεργητική σύνταξη.

2005 (Εσπερινό)	2006 (Εσπερινό)
2006 (Εσπερινό Επ.)	2007 (Εσπερινό)
2007 (Εσπερινό Επ.)	2008 (Εσπερινό)
2008 (Εσπερινό Επ.)	2009 (Ημερήσιο)
2009 (Εσπερινό)	2010 (Ημερήσιο Επ.)
2010 (Εσπερινό)	2011 (Εσπερινό)
2011 (Εσπερινό Επ.)	2011 (Ομογενείς)
2012 (Ημερήσιο)	2013 (Ημερήσιο)
2013 (Ομογενείς)	2014 (Ημερήσιο Επ.)
2015 (Ημερήσιο Επ.)	2016 (Επαναληπτικές)

ΡΗΜΑΤΙΚΑ
ΠΡΟΣΩΠΑ

α' ενικό

προσωπική άποψη - βιωματικό /
εξομολογητικό ύφος - ζωντάνια

α' πληθυντικό

καθολικότητα - συλλογική ευθύνη - ζωντάνια

β' πρόσωπο

νουθεσία - ζωντάνια

γ' πρόσωπο

αντικειμενικότητα

Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου ο συγγραφέας χρησιμοποιεί το α' πληθυντικό, το α' ενικό και το γ' ενικό πρόσωπο. Να αιτιολογήσετε τη χρήση του καθενός από αυτά τα πρόσωπα. (2012 Ομογενείς)

- ▶ Όταν μιλούμε για τους ασυμβίβαστους, έχουμε κυριότατα στο νου μας αυτούς τους νέους ανθρώπους. Το ασταμάτητο «όχι» τους. Έγραψα κάπου αλλού, και το πιστεύω πάντα, πως η Ιστορία προχωρεί με το «όχι», δεν προχωρεί με το «ναι». Με το «ναι» αποτελματώνεται. Το «όχι» μπορεί και να έχει ατομική προέλευση, να είναι η εξέγερση ενός προσώπου, μια αυτόβουλη ενέργεια. Το «ναι» σπανιότατα είναι η ολόψυχη και φωτισμένη συγκατάθεση. Στις περισσότερες περιπτώσεις προέρχεται από ραθυμία, ατολμία, αδιαφορία, ή έλλειψη εσωτερικής ανησυχίας. Το «ναι» πληρώνεται— και πλουσιοπάροχα κάποτε. Το «όχι» πληρώνει—και αδρότατα κάποτε.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- ▶ Ο συγγραφέας στη β' παράγραφο του κειμένου του χρησιμοποιεί:
- ▶ το α' ενικό πρόσωπο (π.χ. «Έγραψα»), για να καταθέσει την προσωπική του άποψη για την αμφισβήτηση.
- ▶ το α' πληθυντικό πρόσωπο (π.χ. «μιλούμε»), για να δηλώσει τη συλλογική αντίληψη για την αμφισβήτηση.
- ▶ το γ' ενικό πρόσωπο (π.χ. «προέρχεται»), για να προσδώσει αντικειμενικότητα στον λόγο και να δηλώσει την καθολική ισχύ της άποψής του για την αμφισβήτηση και τον συμβιβασμό.

<u>2007 (Ημερήσιο)</u>	<u>2011 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2012 (Ομογενείς)</u>	<u>2015 (Ημερήσιο)</u>
<u>2016 (Ημερήσιο)</u>	

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

<p>ΑΝΑΦΟΡΙΚΗ (κυριολεκτική / δηλωτική) έμφαση στο περιεχόμενο</p>	<p>ΠΟΙΗΤΙΚΗ (μεταφορική / συνυποδηλωτική) έμφαση στο μήνυμα</p>
<p>ΣΥΓΚΙΝΗΣΙΑΚΗ έμφαση στον πομπό</p>	<p>ΒΟΥΛΗΤΙΚΗ έμφαση στον δέκτη</p>
<p>ΦΑΤΙΚΗ έμφαση στο κανάλι</p>	<p>ΜΕΤΑΓΛΩΣΣΙΚΗ έμφαση στον κώδικα</p>

<u>2002 (Ημερήσιο)</u>	<u>2003 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2006 (Ημερήσιο)</u>	<u>2009 (Ημερήσιο)</u>
<u>2009 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2010 (Εσπερινό)</u>
<u>2011 (Ημερήσιο)</u>	<u>2011 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2011 (Εσπερινό)</u>	<u>2012 (Ημερήσιο)</u>
<u>2012 (Ομογενείς)</u>	<u>2013 (Ημερήσιο)</u>
<u>2014 (Ημερήσιο)</u>	<u>2014 (Ομογενείς)</u>
<u>2015 (Ομογενείς)</u>	<u>2016 (Επαναληπτικές)</u>
<u>2016 (Ομογενείς)</u>	

ΤΡΟΠΟΙ & ΜΕΣΑ ΠΕΙΘΟΥΣ

ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΛΟΓΙΚΗ

επιχείρημα - τεκμήριο

**ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΣΤΟ ΗΘΟΣ ΤΟΥ
ΠΟΜΠΟΥ**

**ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΣΤΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ
ΤΟΥ ΔΕΚΤΗ**

περιγραφή - αφήγηση - χούμορ - ειρωνεία -
ποιητική χρήση του λόγου

**ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΤΟ ΗΘΟΣ ΤΟΥ
ΑΝΤΙΠΑΛΟΥ**

ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΥΘΕΝΤΙΑ

Να βρείτε δύο διαφορετικούς τρόπους πειθούς που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στη β' παράγραφο και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μία αναφορά, για τον κάθε τρόπο, στο κείμενο. (2013 Επαναληπτικές)

- ▶ Παιδεία, κατά τον Πλάτωνα, είναι η «ολκή» και η αγωγή των παιδιών προς τον «ορθό λόγο». Αυτό επιτυγχάνεται καλύτερα και ευκολότερα με τη συμμετοχή και τη συνεργασία του μαθητευόμενου στο παιδευτικό έργο, επειδή το ενδιαφέρον διατηρείται σε υψηλά επίπεδα, οι δε νοητικές και ψυχικές δυνάμεις των μετεχόντων σ' αυτόν βρίσκονται σε συνεχή εγρήγορση. Ο μαθητής, συνεπώς, δεν παραμένει παθητικός δέκτης μιας ψυχρής μετάδοσης έτοιμων γνώσεων, αλλά και ο ίδιος ζητάει να βρει την αλήθεια, με το να ερευνά, να εξετάζει, να ερωτά και να ελέγχει. Βρίσκεται γενικά σε διαλεκτική μάχη συχνών εναλλαγών επίθεσης και άμυνας, με αποτέλεσμα να σημειώνεται πνευματική ανύψωση και ψυχική καλλιέργεια. Με τον τρόπο αυτό, ο διάλογος αποκτά ένα δραματικό στοιχείο, αφού τα δρώντα πρόσωπα δοκιμάζουν μια διαλεκτική περιπέτεια, ανάλογη με εκείνη των ηρώων της τραγωδίας, η οποία συνίσταται, κατά τον Αριστοτέλη, σε μεταβολή στο αντίθετο των «πραττομένων». Η περιπέτεια των προσώπων του διαλόγου έγκειται στην αμηχανία, στην οποία αυτά περιπίπτουν με τον ειρωνικό Σωκρατικό έλεγχο. Έτσι η παιδεία καθίσταται μια τάση, που διαπερνά όλο τον ανθρώπινο βίο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- ▶ Δύο τρόποι πειθούς που χρησιμοποιούνται στο κείμενο είναι:
 - ▶ Επίκληση στην αυθεντία («Παιδεία, κατά τον Πλάτωνα, είναι η “ολκή” και η αγωγή των παιδιών προς τον “ορθό λόγο”»): αναφέρεται η άποψη του Πλάτωνα για την παιδεία.
 - ▶ Επίκληση στη λογική («Αυτό επιτυγχάνεται καλύτερα και ευκολότερα ... να ερωτά και να ελέγχει»): ο συγγραφέας επιχειρηματολογεί για να αποδείξει τη σημασία του διαλόγου στην εκπαίδευση.

<u>2002 (Ομογενείς)</u>	<u>2003 (Ημερήσιο)</u>
<u>2003 (Εσπερινό)</u>	<u>2004 (Ομογενείς)</u>
<u>2004 (Εσπερινό Επ.)</u>	<u>2005 (Εσπερινό Επ.)</u>
<u>2006 (Ημερήσιο)</u>	<u>2006 (Ομογενείς)</u>
<u>2007 (Ημερήσιο)</u>	<u>2008 (Ομογενείς)</u>
<u>2009 (Ημερήσιο)</u>	<u>2009 (Ομογενείς)</u>
<u>2009 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2010 (Ομογενείς)</u>
<u>2012 (Ημερήσιο)</u>	<u>2013 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2013 (Ομογενείς)</u>	<u>2014 (Ομογενείς)</u>

ΕΙΔΗ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΩΝ

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ

$$\Pi_1 = \Gamma \rightarrow \Sigma = E$$

ΕΠΑΓΩΓΙΚΟΣ

$$\Pi_1, \Pi_2, \Pi_3 \dots \Pi_n = E \rightarrow \Sigma = \Gamma$$

Ποια συλλογιστική πορεία ακολουθεί ο συγγραφέας στην τελευταία παράγραφο του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (2008 Ημερήσιο Επ.)

- ▶ Η Δημοκρατία περνάει στον καιρό μας και δοκιμασία και κρίση. Το πρόβλημά της είναι σύνθετο. Δοκιμασία για τη Δημοκρατία είναι η ανάγκη να κυβερνήσει ανθρώπινα σύνολα τεράστια, που ξεπερνάνε τα φυσικά της μέτρα. Γιατί το δημοκρατικό πολίτευμα είναι εφικτό εκεί όπου όλα βρίσκονται στα μέτρα του ανθρώπου, όπου η άσκηση της εξουσίας κι ο έλεγχός της είναι άμεσα ή σχεδόν άμεσα, όπου το άτομο έχει υπόσταση, δεν μεταβάλλεται σ' απρόσωπη μονάδα μέσα σε αστρονομικό αριθμό. Το αν θα μπορέσει να περισωθεί η Δημοκρατία μέσα στα ωκεάνια ανθρώπινα σύνολα της σημερινής και της αυριανής εποχής, είναι κάτι που θα το ιδούν όσοι επιζήσουν κι αυτοί που θα 'ρθουν. Κρίση όμως περνάει η Δημοκρατία στην αναμέτρησή της με την εσωτερική πραγματικότητα. Πόσοι και πού είναι ώριμοι να τη δεχτούν; Πόσοι έχουν το ανάστημα να τη δικαιώσουν;

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- ▶ Η συλλογιστική πορεία που ακολουθεί ο συγγραφέας στην τελευταία παράγραφο του κειμένου του είναι επαγωγική, γιατί από δύο ειδικές προτάσεις («Δοκιμασία ... που θα 'ρθουν» & «Κρίση ... δικαιώσουν;»), που αφορούν ειδικά προβλήματα της δημοκρατίας, καταλήγει στο γενικότερο συμπέρασμα («Η Δημοκρατία ... σύνθετο») πως η δημοκρατία στις μέρες μας αντιμετωπίζει σύνθετα προβλήματα.

<u>2002 (Ημερήσιο)</u>	<u>2003 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2004 (Ημερήσιο)</u>	<u>2004 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2005 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2005 (Ομογενείς)</u>
<u>2006 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2007 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2008 (Ημερήσιο Επ.)</u>	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΣ

<p>ΚΑΤΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ</p>	<p>ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ έγκυρος & αληθής → ορθός</p>
	<p>ΕΠΑΓΩΓΙΚΟΣ Γενίκευση: επαρκή δεδομένα Αίτιο - αποτέλεσμα: πραγματική / αναγκαία / επαρκής αιτία Αναλογία: κυριολεκτική - επαρκή δεδομένα</p>
<p>ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ</p>	<p>λόγος = επαρκής ακολουθία = αναγκαία</p>
<p>ΔΙΑΖΕΥΚΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ</p>	<p>τέλεια διάζευξη</p>

<u>2004 (Ημερήσιο)</u>	
------------------------	--

ΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ

<p>ΕΙΔΗ</p>	<p>παραδείγματα, στατιστικά δεδομένα, πορίσματα ερευνών, αλήθειες, μαρτυρίες κτλ.</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ</p>	<p>επαρκή / αντιπροσωπευτικά σύγχρονα αντικειμενικά</p>

Η ΠΕΙΘΩ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΛΟΓΟ

<p>ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΥ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ</p>	<p>άμεσο επεξηγηματικό με μονόλογο / διάλογο με αφήγηση με επιχειρήματα με τεχνάσματα / ευρήματα</p>
<p>ΤΡΟΠΟΙ / ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΕΙΘΟΥΣ</p>	<p>επίκληση στη λογική επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη επίκληση στην αυθεντία περιγραφή συνειρμός ιδεών λανθάνων αξιολογικός χαρακτηρισμός</p>

Η ΠΕΙΘΩ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΛΟΓΟ

**ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ**

Λογική επιχειρηματολογία
Έντονη συναισθηματική φόρτιση
Ρητορεία

**ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΙΣΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ**

Υπεραπλουστεύσεις
Αξιολογικός λόγος
Συνεχείς επαναλήψεις
Επιθετικό ύφος
Συνθηματολογία κτλ.

Η ΠΕΙΘΩ ΣΤΟΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ
ΛΟΓΟ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	Λόγος περιγραφικός / ερμηνευτικός / αποδεικτικός (επίκληση στη λογική: επιχειρήματα & τεκμήρια - ορισμοί & διαιρέσεις κτλ.)
ΜΟΡΦΗ	Αναφορική γλώσσα Χρήση ειδικής ορολογίας
ΔΟΜΗ	Λογική οργάνωση

2002 (Ημερήσιο)

2010 (Ημερήσιο)

ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ

ΕΙΔΗ

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ	Σκοπός: απόδειξη θέσης Οργάνωση: λογική Πειθώ: κυρίως επίκληση στη λογική Λόγος: κυρίως αναφορικός Ύφος: αντικειμενικό
ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ	Σκοπός: ελεύθερος στοχασμός Οργάνωση: συνειρμική Πειθώ: κυρίως επίκληση στο συναίσθημα Λόγος: κυρίως ποιητικός Ύφος: βιωματικό

ΓΛΩΣΣΑ & ΠΕΙΘΩ

ΓΛΩΣΣΑ	Αφηρημένες έννοιες Προφορικότητα Αποφθεγματικός λόγος Δήλωση οπτικής γωνίας κτλ.
ΠΕΙΘΩ	Διδακτικός χαρακτήρας Αντιδογματικός χαρακτήρας

<u>2008 (Ημερήσιο)</u>	
------------------------	--

0

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΛΟΓΟΣ

ΕΙΔΗ

ΑΡΘΡΟ	<p><u>Σκοπός</u>: παρουσίαση της επικαιρότητας - επικαιρικός χαρακτήρας</p> <p><u>Ταυτότητα συντάκτη</u>: δημοσιογράφος</p> <p><u>Θεματολογία</u>: θέματα γενικού ενδιαφέροντος</p>
ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ	<p><u>Σκοπός</u>: σχολιασμός της επικαιρότητας - διαχρονικός χαρακτήρας</p> <p><u>Ταυτότητα συντάκτη</u>: ειδικός στο θέμα</p> <p><u>Θεματολογία</u>: θέματα ειδικού ενδιαφέροντος (καλλιτεχνικά, επιστημονικά, πολιτικά κτλ.)</p>

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

<u>2001 (Ημερήσιο)</u>	<u>2003 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2003 (Εσπερινό)</u>	<u>2004 (Ομογενείς)</u>
<u>2005 (Ημερήσιο)</u>	<u>2005 (Εσπερινό Επ.)</u>
<u>2005 (Ομογενείς)</u>	<u>2006 (Ημερήσιο)</u>
<u>2006 (Εσπερινό Επ.)</u>	<u>2006 (Ομογενείς)</u>
<u>2008 (Εσπερινό Επ.)</u>	<u>2009 (Ημερήσιο)</u>
<u>2009 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2009 (Ομογενείς)</u>
<u>2010 (Ημερήσιο)</u>	<u>2010 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2010 (Ομογενείς)</u>	<u>2011 (Εσπερινό)</u>
<u>2011 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2011 (Ομογενείς)</u>
<u>2012 (Ημερήσιο)</u>	<u>2012 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2012 (Ομογενείς)</u>	<u>2013 (Ημερήσιο)</u>
<u>2013 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2013 (Ομογενείς)</u>
<u>2014 (Ημερήσιο)</u>	<u>2014 (Ομογενείς)</u>

<u>2007 (Ημερήσιο)</u>	<u>2008 (Εσπερινό)</u>
<u>2011 (Ημερήσιο)</u>	<u>2015 (Ημερήσιο)</u>
<u>2015 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2015 (Ομογενείς)</u>
<u>2016 (Ημερήσιο)</u>	<u>2016 (Επαναληπτικές)</u>
<u>2016 (Ομογενείς)</u>	

2000 (Ημερήσιο)	2002 (Εσπερινό)
2003 (Ημερήσιο)	2004 (Εσπερινό)
2007 (Εσπερινό)	2007 (Ομογενείς)
2008 (Ημερήσιο Επ.)	2008 (Ομογενείς)
2009 (Ημερήσιο)	2009 (Ημερήσιο Επ.)
2009 (Ομογενείς)	2010 (Ημερήσιο)
2010 (Ημερήσιο Επ.)	2010 (Ομογενείς)
2011 (Ημερήσιο)	2011 (Ημερήσιο Επ.)
2011 (Ομογενείς)	2012 (Ημερήσιο)
2012 (Ομογενείς)	2013 (Ημερήσιο)
2013 (Ημερήσιο Επ.)	2013 (Ομογενείς)
2014 (Ημερήσιο)	2014 (Ομογενείς)
2015 (Ημερήσιο)	2015 (Ημερήσιο Επ.)
2015 (Ομογενείς)	2016 (Ημερήσιο)
2016 (Επαναληπτικές)	2016 (Ομογενείς)

<u>2001 (Ημερήσιο)</u>	<u>2004 (Ημερήσιο)</u>
<u>2004 (Εσπερινό Επ.)</u>	<u>2005 (Ημερήσιο)</u>
<u>2005 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2006 (Εσπερινό)</u>
<u>2006 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2007 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2008 (Ημερήσιο)</u>	<u>2009 (Εσπερινό)</u>
<u>2010 (Εσπερινό)</u>	<u>2010 (Εσπερινό Επ.)</u>
<u>2014 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2015 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2016 (Επαναληπτικές)</u>	

<u>2002 (Ομογενείς)</u>	<u>2003 (Εσπερινό Επ.)</u>
<u>2003 (Ομογενείς)</u>	<u>2004 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2005 (Εσπερινό)</u>	<u>2005 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2006 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2007 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2007 (Εσπερινό Επ.)</u>	<u>2008 (Ημερήσιο)</u>
<u>2008 (Ομογενείς)</u>	<u>2009 (Εσπερινό)</u>
<u>2009 (Ημερήσιο Επ.)</u>	<u>2010 (Εσπερινό)</u>
<u>2011 (Εσπερινό)</u>	<u>2012 (Ημερήσιο Επ.)</u>
<u>2014 (Ημερήσιο Επ.)</u>	

ΠΛΑΓΙΟΤΗΤΛΟΙ

<u>2001 (Ημερήσιο)</u>	<u>2002 (Εσπερινό)</u>
<u>2003 (Εσπερινό)</u>	<u>2003 (Εσπερινό Επ.)</u>
<u>2003 (Ομογενείς)</u>	<u>2004 (Εσπερινό)</u>
<u>2004 (Εσπερινό Επ.)</u>	<u>2009 (Εσπερινό)</u>
<u>2010 (Εσπερινό Επ.)</u>	<u>2010 (Ομογενείς)</u>

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΦΡΑΣΗΣ

2000 (Ημερήσιο)	2001 (Ημερήσιο)
2001 (Εσπερινό)	2002 (Ημερήσιο)
2003 (Ημερήσιο)	2003 (Ημερήσιο Επ.)
2004 (Ημερήσιο Επ.)	2004 (Ομογενείς)
2005 (Ημερήσιο Επ.)	2005 (Ομογενείς)
2006 (Ημερήσιο)	2006 (Εσπερινό)
2006 (Ημερήσιο Επ.)	2006 (Εσπερινό Επ.)
2006 (Ομογενείς)	2007 (Ημερήσιο)
2007 (Εσπερινό)	2007 (Ημερήσιο Επ.)
2007 (Εσπερινό Επ.)	2007 (Ομογενείς)

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΦΡΑΣΗΣ

2008 (Ημερήσιο)	2008 (Εσπερινό)
2008 (Ημερήσιο Επ.)	2008 (Εσπερινό Επ.)
2008 (Ομογενείς)	2009 (Ημερήσιο)
2009 (Ημερήσιο Επ.)	2009 (Ομογενείς)
2010 (Ημερήσιο)	2010 (Ημερήσιο Επ.)
2010 (Ομογενείς)	2011 (Ημερήσιο)
2011 (Εσπερινό)	2011 (Ημερήσιο Επ.)
2011 (Εσπερινό Επ.)	2011 (Ομογενείς)
2012 (Ημερήσιο)	2012 (Επαναληπτικές)
2012 (Ομογενείς)	2013 (Ημερήσιο)
2013 (Επαναληπτικές)	2013 (Ομογενείς)
2014 (Ημερήσιο)	2014 (Επαναληπτικές)
2014 (Ομογενείς)	2015 (Ομογενείς)

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΦΡΑΣΗΣ

2003 (Εσπερινό)	2003 (Εσπερινό Επ.)
2004 (Ημερήσιο)	2004 (Εσπερινό)
2004 (Εσπερινό Επ.)	2005 (Ημερήσιο)
2005 (Εσπερινό)	2005 (Εσπερινό Επ.)
2009 (Εσπερινό)	2010 (Εσπερινό)
2010 (Εσπερινό Επ.)	

**ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΘΕΣΗΣ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ**

2002 (Ομογενείς)
2003 (Ομογενείς)

ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

2000 (Ημερήσιο)
2002 (Εσπερινό)
2015 (Ημερήσιο)
2015 (Επαναληπτικές)
2016 (Ημερήσιο)
2016 (Επαναληπτικές)
2016 (Ομογενείς)

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Η μητρική γλώσσα και οι διάλεκτοι	2005 (Εσπερινό)
Γραπτός & Προφορικός Λόγος	2009 (Ημερήσιο)
Γλωσσική αλλαγή / δανεισμός / κρίση	2009 (Ημερήσιο Επ.)
Γλωσσομάθεια	2010 (Εσπερινό)
Γλώσσα των Νέων	2013 (Επαναληπτικές)
Γλωσσική Αγωγή	2016 (Επαναληπτικές)
Νέοι & Βιβλίο	
Λακωνικότητα	
Διάλογος	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Νεότητα	2006 (Ομογενείς)
Νέοι & Αμφισβήτηση	2007 (Εσπερινό)
Νεανικές Κουλτούρες	2012 (Ομογενείς)
Ενδοσχολική Βία	2016 (Ημερήσιο)
Χάσμα Γενεών	2007 (Εσπερινό)
Ψηφιακό Χάσμα Γενεών	2012 (Ομογενείς)
Νέοι & Οικογένεια	2016 (Ημερήσιο)
Πρότυπα	
Τρίτη Ηλικία	
Φιλία	
Αγάπη	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Ελεύθερος Χρόνος	2011 (Ημερήσιο Επ.)
Ψυχαγωγία	2011 (Εσπερινό Επ.)
Σύγχρονος Ρυθμός Ζωής	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Το αθλητικό ιδεώδες	2005 (Ημερήσιο)
Η αθλητική βία	2015 (Ομογενείς)
Σχολικός Αθλητισμός	
Αθλητισμός για Όλους	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Μόδα & Ένδυση	2004 (Εσπερινό)
Εφηβική Υγεία	2013 (Ομογενείς)
Άγχος	
Εξαρτήσεις των Νέων	
Διατροφικές Διαταραχές	
Γρήγορο Φαγητό	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Χιούμορ & Σάτιρα	2004 (Εσπερινό Επ.)
Παιδαγωγικό Χιούμορ	2013 (Επαναληπτικές)

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Πληροφόρηση	2006 (Εσπερινό)
Τηλεόραση	2009 (Εσπερινό)
Ίντερνετ	2011 (Ημερήσιο)
Κοινωνικά Δίκτυα & Ιδιωτικός Βίος	2011 (Εσπερινό)
Ριάλιτι	
Κόμικς	
Κινητά τηλέφωνα	
ΜΜΕ & Προπαγάνδα	
ΜΜΕ & Γραπτός Λόγος	
ΜΜΕ & Ιδεολογία	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Καταναλωτισμός	2003 (Ημερήσιο)
Διαφήμιση	2005 (Ημερήσιο Επ.)
Επιτυχία	2005 (Ομογενείς)
Πλούτος	2006 (Εσπερινό Επ.)
	2010 (Ομογενείς)
	2014 (Επαναληπτικές)
	2014 (Ομογενείς)

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Επάγγελμα	
Επιλογή Επαγγέλματος	
Ανεργία	
Εργασία & Κοινωνικός Αποκλεισμός	
Αλλοτρίωση Εργασίας	
Νέες Μορφές Απασχόλησης	
Εξειδίκευση & Επαγγελματικός Προσανατολισμός	
Χειρωνακτική & Πνευματική Εργασία	
Μετανάστευση	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Ανθρώπινα Δικαιώματα	2002 (Εσπερινό)
Ανθρωπιά	2006 (Ημερήσιο Επ.)
Ρατσισμός	2007 (Ημερήσιο)
Προσφυγικό Πρόβλημα	2015 (Ημερήσιο)
Φανατισμός & Μισαλλοδοξία	2015 (Επαναληπτικές)
Ισότητα των Φύλων	
Κοινωνικός Αποκλεισμός & Ανεκτικότητα	
Προκαταλήψεις & Στερεότυπα	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Τέχνη	2001 (Ημερήσιο)
Τέχνη & Εκπαίδευση	2003 (Εσπερινό Επ.)
Κριτική	2012 (Ημερήσιο)
Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση	2012 (Επαναληπτικές)
Διανόηση	2016 (Ομογενείς)
Αυτοκριτική & Αυτογνωσία	
Πολιτιστικές Εκδηλώσεις	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Το Σύγχρονο Σχολείο	2000 (Ημερήσιο)
Ο Σύγχρονος Εκπαιδευτικός	2001 (Εσπερινό)
Το Δικαίωμα στη Μόρφωση	2004 (Ημερήσιο)
Σχολεία Αριστείας	2010 (Ημερήσιο)
Η Πληροφορική στην Εκπαίδευση	
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	
Τεχνοκρατική & Ανθρωπιστική Εκπαίδευση	
Μόρφωση & Καλλιέργεια	
Διά Βίου Μάθηση	
Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	
Μαθητικές Κοινότητες	
Κοινωνική Αγωγή	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Μνημεία & Εκπαίδευση	2015 (Ημερήσιο)
Τα Γλυπτά του Παρθενώνα	
Τόπος & Πολιτισμός	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Τουρισμός	<u>2003 (Ομογενείς)</u>
Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού	
Κοινωνικός Τουρισμός	
Σχολικές Εκδρομές	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Φυσικό Περιβάλλον	2002 (Ομογενείς)
Περιβάλλον & Ανάπτυξη	2007 (Ομογενείς)
Πείνα & Φτώχεια	2010 (Ημερήσιο Επ.)
Αστικοποίηση & Περιφερειακή Ανάπτυξη	2011 (Ομογενείς)
Δημογραφικό Πρόβλημα	2013 (Ημερήσιο)
Οικολογική Εκπαίδευση	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Επιστήμη & Ευθύνη	2002 (Ημερήσιο)
Τεχνολογική Πρόοδος	2008 (Εσπερινό Επ.)
Γενετική	2009 (Ομογενείς)
Ευθανασία	2010 (Εσπερινό Επ.)
Πυρηνική Ενέργεια	
Γνώση & Τύχη	
Τεχνοκρατία	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Δημοκρατία	2007 (Ημερήσιο Επ.)
Νέοι & Πολιτικοί	2008 (Ημερήσιο Επ.)
Αξιοκρατία	
Λαϊκισμός	
Ελευθερία	
Ελευθερία του Λόγου	
Εθελοντισμός	
Δίκαιο	
Θανατική Ποινή	
Μεσσιανισμός	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Προσωπικότητα	2006 (Ημερήσιο)
Αλλοτρίωση	2007 (Εσπερινό Επ.)
Μαζοποίηση	
Κοινωνικός Κομφορμισμός	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Παράδοση	2004 (Ημερήσιο Επ.)
Ιστορία	2008 (Ημερήσιο)
Ξενομανία	
Προγονολατρεία & Προοδοπληξία	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
Έθνος & Παγκοσμιοποίηση	2003 (Εσπερινό)
Ο Χαρακτήρας των Νεοελλήνων	2003 (Ημερήσιο Επ.)
Ευρωπαϊκή Ενοποίηση & Εκπαίδευση	2004 (Ομογενείς)
Βία & Τρομοκρατία	2008 (Εσπερινό)
Ειρήνη & Πόλεμος	2008 (Ομογενείς)

**ΚΑΛΗ
ΕΠΙΤΥΧΙΑ!**

Γιάννης Ι. Πασσάς, ΜEd